ԱՐԵՎԱԼՔ

« ԻՇԽԻ ՍԻՋԻ ՊԻՕՅԻՒՐ ՇԱՋԼՔՅ ՄԻԻԱՏԻ ԷՏԻՐԻՄ » ՂՈՒԿ. Բ. 10.

ՀԻԼՑ ԺԸ. ԻՍԹԱՆՊՈԼ. ՓԵՏՐՎԱՐ 10. 1875. Ն° 6

ՄԷ ՎԱՏՏԸ ՄԻՆՏԷՐԻՃԷ

Քրիստոս Քրիսթիանլարըն սատագաթը : — Փափայ մը եօխսա փատիշահլարա մը իթաաթ էթմէլի: —Հուրրիյէթը վիճտան : — Իսգօչիատա արագի : — Աճախպ եաղմուրլար : — Գարա Հիսարտան պիր մէքթուպ : — Իլմի հիքմէթը Թապիիյէ իզերինէ մուհաթապար տէրսլէր : — Փօլիթիգա հավատիսի :

ՔՐԻՍՏՈՍ ՔՐԻՍԹԻՏԱՆԼԱՐԸՆ ՍԱՏԱԳԱԹԸ

ՄԷՇԷՀՈՒՐ պիր փուԹփէրեսէթ վաղթ իլէ, «Պէն էնոպ ֆաղիլէթիմէ սարրըմըշըմ» ուէսի: Լաքին հագիգաթէն Քրիսթիյան օլան քիմէնէնին սարըլըմաղա պուննան պի նիհայէ ալա պիր չէյի վար: ՆէյԹան, «Պէն պէնիմ Թէվիգաթըմա գուլագ ասարըն,» վիճտան, «Պէն նասհամլարըմա սաղըր օլտուն,» Աւլահըն չէրիաթը, «Պէն պէնիմ խիլաֆըմտա հարէքէթ էթմէյին,» Ինճիլ, «Պէն պէնի Թէրք էթմէյին,» ատաւլէթ, «Պէն պէնի Թահգիր էթմէյին,» լութֆ, «Պէն պանա իթիպար էթմէյին» ուէսիքլէրի հալաէ, հագիգաթէն Քրիսթիյան օլան քիմէսէնէ, «Պունլարըն ճիւմլէսի, էյ վախ, փէք սահիհ իսէ ուէ, պէն Յիսուս Քրիստոսուն սատագաթըն սարըլըմըշըմ» ուէյիւ ճէվապ վէրէպիլիր :

ՓԱՓԱՅՈՒ ՄԸ ԵՕԽՍՈՒ ՓԱՏԻՇԱՀԼԱՐԱ ՄԸ ԻԹԱԱԹ ԷԹՄԷԼԻ

Վաթիգան մէճլիսինին գարարլարը ալէյհինէ միսԹըր կլատսԹօնուն եագընսա Թապ ու նէչր էթմիրսիյի քիմապատան տօլայը ԻնկիլԹէրրատա զուհուրա կէլէն մարաղա հալա սիւրիւլմէքտէ ուիր :

Լօնտրատա Թապ ու նէչր օլուննան փէԼՄԷԼԿաղէթ նամ վարադա, չէհրը մէզգուրատէ պասըլան Թապլէթ նամ Գաթօլիք ղաղէթասը իլէ, Վաթիգան մէճլիսինին ադախտի իւղրէ փափանընն իտտիա էթմէյի սէլահիյէթ հագդընտա միւճատէլէյէ ԹուԹուլտուս: Պու միւճատէլէյէ մէզգիւր Գաթօլիք ղաղէթասը տիդդաթա չայան պիր իդրար էթմիշ ուիր: ՓէԼՄԷԼ կաղէթ, «Ֆարզ էտէլիմ քի Ֆրանսա փափանըն հիւքիւմէթը ճիսմանիյէսինին իտաէսի իչին Իթալիա ալէյհինէ լլանը հարպ էթտի. ֆարզ էտէլիմ քի ԻնկիլԹէրրա տախի Իթալիա իլէ պիլ էթԹիֆագ Ֆրանսանըն Իթալիա դըլըընա ասքեր սեվգ էթտիրմէսինէ մանի օլմադ իչիւն Բօմա սուլարընա պիր տօնանմա կէօնտէրտի, վէ փափա Բօմանըն քէնտինէ ափա օլտուղունու իլան, Ինկիլիզ տօնանմասընտա Գաթօլիք պուլունան պահրիյէ ասքերինէ տէ Ֆրանսըզլարա մուդամվէմէթ էթմէքդիյի եասադ էթտի. պու հալէ Ինկիլիզ Գաթօլիք ասքերինէ նէ՞ եափմադ ֆարզ ուըր» ուէտի: Գաթօլիք ղաղէթասը պու սիւալէ ճէվապ վէրմէյէ պիր ազ գաչընտըղտան սօնդրա, պէօյլէ պիր չէյ վուգու պուլտուղու հալաէ, ասքեր դրալիչայը ուէյիւ իլլա փափայը տինլէմէլի ուէյիւ բէտմէն ճէվապ վէրտի: Վաթիգան մէճլիսինին ադախտինին ահքաթընա պագարադ պիթԹապի պէօյլէ էթմէք լազըմ կէլէճէյինի քիմսէ ինքար էուէմէզ : Գաթօլիք վարագանըն մէզգիւր ճէվապը, ադախտի մէզգուրէյէ գարշը միսԹըր կլատսԹօնուն մէզգիւր քիԹապընտա էթտիյի էթիրազը քէտմիլէն Թատսիդ էտէր :

ՀՈՒՐՐԻՅԷԹԸ ՎԻՃՏԱՆ

Ցունվար 12/24 փազար կիւնիւ, Պէյօղլունտա Ինկիլիզ Ինճիլի քիլիսէսինին չօպանը պա. Մ՚ԼլինճԷն, Ֆիլէմէնկ սարայընըն խազատէԹկեահրնտա, Ինճիլի ԻթԹիֆագ մուրախխասլարընըն հուզուրունտա հուրրիյէթը վիճտան իւղերինէ չայանը տիդդաթ պիր վազ վէրտի: Իչգու վազը մուխԹասարէն Աւետարերի օղուլանլարա պէյտան էտէրէդ :

Վազըն Թէմիզլի քէլտը, Բօմ. ԺԴ. կ. «Պէն քիմ սին քի զայրինին խըզմէԹ քէտըրընա հիւքմ էտէրսին» այէԹի խտի :

Էսքի Բօմա Քրիսթիանլարընըն քէնտիլէրինէ տինճէ ֆարզ օլան չէյլէր հադդընտա պիր էֆքէարտա պուլունմամըշ օլտուդլարը, ըհտուլուն պու սէօզլէրի սէօյլէմէսինէ սէպէպ օլան նիզալարտան աննաչըլըր: Մէսէլա, պազըլարը մէքիւլաԹըն քէտաֆէսինատէն եէմէյէ քէնտիլէրինի մէզգուն զանն էտէրլէր իտի. պաչդալարը խսէ էթ Թատսլարընտան իՖԹինապ էտիպ եալընըզ սէպզէվաթ եէմէյի ճափպ սայարլար ըտը : Պիր Թադըմը Ահա էլ ալԹիդաէ Թանզիմ օլունան այն ու տատէթլէրին ճիւմլէսինի ԹուԹմադ ֆարզ տէյիլ պիր տէյիւ իտտիա էտէրլէր իտի. տիկէր պիր Թադըմ իսէ պիլ աքս Եէհուտիլէրին հէր այնընը ԹուԹմադ ֆարզ տէյիւ ինսան էտէր իտի : Պու էֆքէար ֆարգը Բօմա Քրիսթիանլարընըն մուհապպէթ վէ սասյիչինի իհտալ, վէ օնլարը եէքտիկէրի ալէյհինէ Թահրիք վէ Թէչվիգ էտէր իտի:

Ըհտուլ պու մարաղալարը էահնէլէրին արասընա կիրիպ միւճատէլէյէ խիԹամ վէրմէյէ չալըշմասընտա ԹուԹտուղու եօլ տիդդաթա չայան տըր: Պու մէսէլէ խպԹիտա ըհտուլուն ինանընտէ պիհուտէ տիր չէյ օլմայըպ, միւհիմմ պիր մէսպաէյի հալի իտի: Պօղոս հանկը Թարաֆ հադդընը վէ հանկը Թարաֆ հադդսըղ իտիյինի էյի Թանըրրըտը . լաքին միւճատէլէյէ կիրմէքլէ գավղայը դափաթմադ իտտիասընտա պուլունմատը : « Հադիգաթը հալ պու տուր . պունու գապուլ էտին, վէ մարաղա էթմէյին» ուէմէտի: Սուլհ էթմէք նիյէթի իլէ օնլարըն հէր խուսուստա պիր էֆքէարտա օլմասընը իպրամ էթմէտի , պիլ աքս միւԹէֆէրրիդ էֆքէարտա օլմադա սէլահիյէթլէրի օլտուղունու օնլարա կէօսԹէրմէքլէ, վէ օլ սէլահիյէթի իճրա էթմէյէ պիրպիրլէրինէ միւսաատ էթմէսինէը տէյիւ օնլարը դանտըրմադլա սրալարընը պուլմադա ղայրէթ էթտի : Պու սէպէպտէն օնլարա, « Հէր էե էնոպ զէհնինէ գանսըն » տէր. եանի , հէր էֆսին քէնտինէ մախսուս էֆքէարը օլմադա քէտմիլէն հադդը վար , վէ իչինէտէն պիրի էֆքէարճա սիզտէն ֆարգը օլսա , օնուն վիճտանընընն

սերպեսթիյէթինէ բիայէթ էթմէյէ տահմա պօրճլուսունուզ. օ քէնահ էթիգաաը լչիւն «նէ մէսուլ տէյիլ տիր. սիզին խըզմէթքեարընըզ տէյիլ տիր քի, Պունա ինան, պունա ինանմա տէյիւ օնա էմր էթմէյէ հագդընըզ օլսուն. օ եալընըզ Ալլահա մէսուլ տուր, զիրա վիճահընըն սահիպի եալընըզ Ալլահ տըր, տէմէք իսթէր։

Պունու տէմէքլէ, Քրիսթիյան քիլիսէսի էօյլէ պիր չիրքէթ օլմալը քի, ծնտա հէր նէվ էֆքեար վէ հէր թիւրլիւ մուամէլէթ մագպուլ սաՅԸԼԸՆ իտահասընտա տէյիլիզ։ Պօղոսուն սէօվիւնէ պէօյլէ մանա վէրմէք ճաիզ օլմասըզընտան, պու մանանըն եանլըշ օլսուդու աչիքեար տըր։ Պիր մէմալիք քէնահ ալէյհինտէ պէօլիւնմիւշ օլսուդու հալաէ տուրաալիլՊրմի։ Պիր մէրամա մէպնի իթթիֆագ էահն սահմէլէրին աղ չօդ հէմֆֆքեար օլմասը լազըմ կէլիր։ Էֆքեար վէ մուամէլէ վար տըր քի ալմէշ վէ սու կիպի պիրպիրլէրինէ զըտա օլուգ, իթթիհասը մահվ էտէրլէր։ Իլհամ վար էակինէ ինանմայան քիմսէ, «Ալլահ ..... էճտասա ..... վէչղամպէրլէր վասիթասը իլէ սէօյլէմիշ, ... պիզէ տախի ..... Օղլու թէվասուսիթի իլէ սէօյլէտի» տէյիւ ինանան քիմսէլէր իլէ տին խուսուսունտա իթթիֆագ էահմէզ։ Շիրքէթ տէմէքլէ պիր տէրճճէ օլսուն էֆքեար պիրիկի պէ հէր հալ ատնաշըլըր։ Վիճահընըրը սերպեսթ ատէմլէր Քրիսթիյանլըզընը էսասը օլան Թալիմաթ հագդընտա պիրպիրլէրի իլէ իթթիֆագ էահմէզլէր իսէ Քրիսթիյան քիլիսէսի օլմագլըզա էասըլարը եօգ տուր։ Քրիսթիյան քիլիսէսի պիր թարաֆտան միւթէնէվվի վէ միւթէֆէրրիգ էֆքեար Պապէլի օլմասալը, իլլա քէնահ պիլճիւմլէ պազարընըն իման էթմէկի ագափահ տինիլէյէ մալիք օլմալը տըր. լաքին տիկեր թարաֆտան քիլիսէ հատտը թէճավվուզ էտէրէք Թալիմաթ վէ Թամը ու հարէքէթլէրին հէր պիր խուսուսունտա տահի հէր չահատան պիր էֆքեարտա օլմագլըզը Թալէպ էթմէմէլի տիր։ Քիլիսէնին Թանզիմի էօյլէ օլմալը քի, պիր տէրճճէ միւթէֆէրրիգ էֆքեարը օլմագլըզա ատնալարա միւսաատէ օլունապիլմէսի։ Քիլիսէ Թանըմալը տըր քի վիճահան սերպեսթլիյինէ ճիւմլէ ազալարընը հագդը տըր։ Հագիգաթ վէ ֆարիզէյէ պիմիլէթէ տաիր մատտէլէր վար քի, պունլար հագդընտա հէր քէս եալընըզ Ալլահա սօրարագ քէնահնճէ դարար վէրմէլի տիր։ Պաշգա տաէմլէրին նասիհաթ, տէլալէթ վէ մուավէնէթինին եէրի վէ գըյմէթի վար իսէ տէ, պիզ հագիգաթը պաշգա տաէմլէրին տագը իլէ պուլամայըզ, ֆարիզէյէ պիմիլէթիմիզ օլան չէյլէ տէ սահիհ տէյիւ դանմըշ օլտուդու չէյլէրի ճէսարէթլէ վիգայէ էթահլէրինտէ, քէնահլէրինէ ֆարզ օլտուդու իւզրէ պէրպիրլէրինէ սէվմէքլիյի վէ պէրպիրլէրինին էֆքեարընա բիայէթ էթմէքլիյի պիլմէհաէլէր։ Վէ լաքին ինճիլի Քրիսթիյանլարան չօգլարը Քայլը վագըթտան պէրու պու հալտէն թահիզ օլուգ, չարէ արամագտա պուլունտուլար։ Պիլճիւմլէ Քրիսթիյանլարընը մուհապպէթ վէ բիայէթինէ չայէսէթ օլան ինճիլի իթթիֆագ չիրքէթի պունա պիր իսպաթ տըր։ Շիրքէթը մէզպուրէ, հէման պիր Բապպէն չայիրալէրի արասընտա օլան տուվարը գալ տրմագա չօդ չալըշտը։ Ինճիլի քիլիսէլէր պէյնինտէ հալա նէշվ ունիւմա պուլմագտա օլան գարնտաշ մուհապպէթինի արթըրմագա չօդ գայրէթ էթտի։ Պու մուհապպէթ, իւլ պահար մէմլիքինին Թահթը բիւգիւարը կիպի, տօնմուշ գալպլէրի եուտշատրագ, ալատան ալա վէ տահա զիյատէ սէրպեսթ էօմիւր սիւրմէյէ ճան վէրիր։

(Պաչնի ՀԷՆԷ հաֆՐա)

ԻՍԳՕՉԻՄՏ ՍՐՍԶԻ

Իսգօչիանըն բէսմի Թահրիրաթընա նաղարէն, օլ մէմալիքին սայքի եարըսը 100 քիշինին մալի տիր։ Պունլարըն հէր պիրինին 80 եր պին տէօնիւմ արագիէն գիյատէ Թօփրագը վար։ 200 եր պին տէօնիւմ եէրի օլան 52 քիշիէն մատտա, Սուլթանլանա տուգասը տէնիլէն գայէթ գէնկին պիր զաթ 4,681,372 տէօնիւմ արագիյէ մալիք տիր։ Պիր Թէք ատէմ պու գատար վատի Թօփրագա մալիք օլմագտա, ճէմի էմլաքընըն տախի քէնահ էօլտիւքտէն սօնդրա օղլունա միրաս գալագտը Ինկիլիթերանըն նիզամը միճիպլինճէ մուգաբրեը եքէն, էօթէտէ պինլերճէ պին ֆուգարա պիր փարմագ արագիյէ սահիպ տէյիլլէր։ Էն գիյատէ Թէչէքքիյէ պահս օլան հալ չու տուր քի, քիպար Թէսմիյէ օլունան քիմսէլէր միւգիթտիր պուլունտուդլարը գատար արագի սամուն ալարագ էմլաքլէրինի արթըրմագա մէէզուն օլտուգտան մատտա, պօրճլարընը էօտէմէք իչիւն պիլէ արագիլէրինտէն պիր

տեօնիւմ եէր օլսուն սաթաբըմաղա չէրան սէլահիյէթլէրի եօգ տուր։ Պիր քիպարըն քեաֆֆէի էմլաքը մուէթլաղ պէօյլուք օղլունա գալըր։ Պու վեճճվլէ զէնկին քիպարլարըն վարիյէթի եվլատաան եվլատա էքսիլմէյէրեք գալըր։

ԱՃԱԻՊ ԵԱՂՄՈՒՐԼԱՐ

Իիկիլթերրաաա Քէնկրէչ չէհրին ղազէթասընտա վէրիլէն խապէրէ նաղարէն, եագընտարտա չէհրը մէզպուրտէ կիւնեչ պաթաթղը վագըթ ոօգագլարըն եիւղիւնիւ էօրթեճէք գաւտար գարընճաա եաղմըշ։ Պու գարընճալար ուֆագ ամմա գանաալը իմիշլէր։ Նէրէյէն եախօտ նէ վէճճվլէ օբայա կէշմիքլերի տաիի հալապլիլիմիէմիշ տիր։

Րիվայէթէ նաղարէն, իսգօչիաաա չօգ տէֆա պալըգ եաղարդը վար. պու ալամէթ պագըն մէմլէքէթին իչէրիսինտէ, տէնիզտէն խայը միլ ուղագ օլան մահալլերտէ տաիի վուգու պուլմուշ տուր։ Թարիխի Իսանըն 1804 սինէսինտէ Ֆրանսանըն Թուլուզ չէհրինտէ գուբպաղը եաղար։ Պիր քէրրէ չէտիա պիր պօրա Նօրվէչիանըն տաղլարընտան եապան ֆարէլերինին սիւրիւլերինի պալըգ օվալարա եաղարդմըշ տէյիւ Թէվարիխտէ գիւբը օլունուր։ Էվրօպանըն ճէնուա Թարաֆընտաա չօգ տէֆա վաֆիր գուա եաղմըշ տըր. պէօյլէ գուա եաղմուրու պիր տէֆա պիւթիւն իթալեա իւղերինէ կէլտի։

Աւետաբեր իչիւն

ԳԱՐԱ ՀԻՍԱՐՏԱՆ ՊԻՐ ՄԷՌՈՒՄ

Պու սէնէ չէֆքէֆԹլու էֆկէնտիմիզ սաաարէթ վէնահիլերի Թաշիրլերի միւԹէզիմիներ սաթմայըգ իտարէյէ պրագտըղը իչէրն կերէք քէօյլիւլեր կերէք ֆագիրլեր տուա սէնա էտիպ, Փաուիչահընմզ չօգ եաշասըն տէմէքտէ տիրլեր. զիրա իս Թանպօլ քիւէսի 60 զուրուշտան եօգարը ֆըրլամագտա իքէն, տէվլէթին Թաշիր պուղտայլարը պէվիճ ագէչ իլէ 45 զուրուշա վերիլմէյէ պաչլաապղընտա, ֆիաթ 10 վէ 15 զուրուշ գըրար, ուսարըզ քի տահա գըրաճագ տըր։ Լաքին էսկի էտէճէք հալ չու տուր քի, քէօյլերին Թաշիրլերի իւղերինէ Գարա Հիսարտան կէօնտէրիլէն նաղըրլարտան պագըլարը Թաշիրտէն էֆէյիճէ սիրգաթ էթմիշ օլտուգլարընտան, տօգուզ աաէմին սիրգաթը պէյտն իլէ մահպուսա իւգա օլունտուլար, վէ Թաշիր մէմուրլարը պունուն իչէն հէփ քէօյլերի կէղիպ իսթինթագ էթմէքտէ տիրլեր. ուսարըզ քի տահա սիրգաթ պուլունուր։ Իչխիսիչէ նաղարէն Սանտըգը գագասընտա տախի սիրգաթ էտէնլէր վար ըմըշ։ Քէօյլերտէն Գարա Հիսար ամպարընա կէլէն Թաչիր տահա ամպարա պօչատըլմայըշ 8 վէ 10 կիւն գաւտար ոօգագլարտա գալմըշ օլտուղու իչիւն, կէթիրէն բէնճպերլեր ոօղուգտա կէճէ վէ կիւնտիւզ պէնքէմէքտէ օլտուգլարընը կէօրմիւշ օբտուղումուղտան, ատպպինի սիւալ էթմիյիմիզտէ, տամար պաչընտա օլան բէնճպերտէն լիրա եա մէճիտիյէ վէրէնիքինի էօյլիւպ, վէրմէյէնինքինի տէ պէքլէմիպ էքսիք կէթիրէրէք նօգտանընը վարտասընը պալըրլարընմզ։

Պիր գաչ պյտան պէրու խըրսըզլար էվ սօյնագտա, վէ էշգիյա պիրպիրլէրինի պըչաղլամագտա տըրըար. էօլտուրուլէնլեր տէ էքսիք տէյիլ։ Պու սէպէպլէրտէն էհալի կճճ տիշարը չըգմագտան ճճիզ գալմըշլարընտ։ Հէնէ չօգ չիւքիւր, եէնի միւթէսարրիֆ էօմէր վաշա պիր գաչ կիւն ագտմ կէլմիչ օլտուղունտան, հէր չէյէ տիգգամէզ պագմագտա օլտուղունտան, վէ էքմէքճիլերին էքմէքլերինի ԹարԹըզ 70 վարա օգգասընա նարզ գօտուղունու, վէ սաիր չէյլերին ֆիաթլաթընա տաիի նիզամ իւզրէ պագմագտա օլտուղունու կէօրէրէք ահալի մէճիուն օլուպ Թէչէքքիւր էթմէքտէ տիրլեր։ Ինչալահ ումարըզ քի, պէօյլէ տէվամ էտէրսէ, չօգ քէօֆԹիւլիքլերին էօնիւ ալընըր։ Տօնա էտէլիմ քի Ալլահ մազլում էհալիյի զալիմլէրտէն գուրԹարսըն։

ՅԱՐ. ՓՕՐԵԱԶԵԱՆ

Գարա Հիսար, 9 յունվ. 1875

Աւետաբեր իչիւն

ԻԼՄԻ ՀԻՒՄԷԹ ԹԱՊԻԻՅԷ ԻՒԶԷՐԻՆԷ ՄՈՒԽԹԱՍԱՐ ՏԷՐՍԼԷՐ

15 ֆեվր. պէրա

Սկաալ. Նէ՞ սէպէպտէն աԹէչին վէ օճագլարըն ԹիւԹիւնիւ հավայա չըգար։

Ձեվալ. Զիւնքի օճագըն իչինտէքի հավա սըճագ օլտուղու սէպէպտէն եօգարը չըգագըղընտա, խաֆիֆ օլան ԹիւԹիւնիւ տէ պէրասէր կէօԹիւրիւր։

Մ. ԹիւԹիւն օճագտան չըգտըգտան սօնդրա նէ՞չիւն եէրէ տիւշմէզ։

Ճ. Հավատան խաֆիֆ օլտուղու իչիւն աչաղա էնէմէզ։

Մ. Պու նէյէ՞ պէնզեր։

Ճ. Եաղըն սույուն եիւղիւնտէ տուրմասընտա պէնզեր։

Մ. Եաղ նի՞չիւն սույուն տիպինտէ էնմէզ։

Ճ. Սուտան խաֆիֆ օլտուղու իչիւն։

Մ. Պիր գաղ իչինէ էվվէլա եաղ վէ սօնդրա սու տօլտուրագ, եաղ սույուն տիպինտէ գալըր մը։

Ճ. Նայր, եօգարը չըգըգ սույուն եիւղիւնտէ տուրուր։

Մ. Նի՞չիւն սույուն տիպինտէ գալմագ։

Ճ. Սու եաղտան աղըր օլտուղունտան, ափալ էնիպ եաղը եօգարը սիւրէր։

Մ. ԹիւԹիւն նի՞չիւն օճագըն էֆրաֆըընա եայըլմայըգ, եօգարը չըգար։

Ճ. Զիւնքի իւսԹիւնտէքի հավա ԹիւԹիւնտէն աղըր օլտուղուղունտան, սու եաղը եօգարը սիւրտիւյիւ կիպի, հավա տաիի ԹիւԹիւնիւ սիւրէր։

Մ. ԹիւԹիւն նի՞րէյտէք եիւքսէլիր։

Ճ. Հավանըն ԹիւԹիւնտէն խաֆիֆ օլան գըսմընա կէլէնէտէք եիւքսէլիր։

Մ. Օրատա նէ՞ վագըԹատէք գալըր։

Ճ. Րիւզկեարտան տաղըրընճայտատէք գալըր։

Մ. Տապօնղու սույուն քէօվիւքլէրինի հավայա չըգարան նէ՞ տիր։

Ճ. Քէօվիւքլէրին իչինտէ օլան խաֆիֆ հավա տըր։

Մ. Ինճէ պիր գումաշտան եավրըմըշ պիր Թօվ հավա իլէ տօլտուրուրուզ, տապօն քէօվիւյիւ միսիլի հավայա աԹրըրտա նէ՞ օլուր։

Ճ. Թօվ հավայա տօղրու չըգար։

Մ. Նէ՞րէյէտէք չըգար։

Ճ. Աղըրլըզը էթրաֆընտա օլան հավանըն աղըրլըզը իլէ պիր օլանատէք չըգար։

Մ. Օլ հավա իլէ տօլմուշ Թօվա պիր օտուն փարչասը պագլանտա, Թօվ օնու տա պէրասէր հավայա չըգարըր մը։

Ճ. Օտուն փարչասընըն սէպէպինտէն Թօվ էթրաֆընտա օլան հավատան պէյատ աղըրլաշմագա, չըգարըր։

Մ. Պալօնլարը, եանի հավայա տէմմ չըգարան քիւրըլէրի, նէ՞տէն եավրարլար։

Ճ. Ինճէ իւիէքլի գումաշտան եավրագ, իչինէ տաի հավատան տահա խաֆիֆ պիր նէվ հավա տօլտուրուրլար։

Մ. Պու խաֆիֆ հավա նամընա օլուր տա պալօնտան տիչարը չըգագ։

Ճ. Պալօն կօմկասաԹիքտէն վէ ԹրկմէնԹին բուհունտան իսպարԹէ պիր ԹէրԹիպլէ էյիճէ սըվանըր, էօյլէ քի հավա պալօնուն իչինտէն չըգմագա տէյիլ պուլմասընըգ իչէրտէ գալըր։

Մ. Պիր տէմմ պէօյլէ պիր պալօն իլէ նամընա հավայա չըգար։

Ճ. Պիր իքի քիլի սըղմագ գաւտար ապրագա եախօտ սանտալ պիչիմինտէ պիր չէյ պալօնա պագլանըր։

Մ. Սրագա եախօտ սանտալ կիպի աղըր չէյ նամընա հավայա չըգար։

Ճ. Պալօնտաքի հավա զայԹիլ խաֆիֆ օլտուղունտան արատայը եօգարը չըգագըր. իչինէ պիր իքի քիլի տախի օֆուրսա, պալօն օնըրը տա պէրասէր չըգագըր, չիւնքի, պալօն, արագա եախօտ գագըգ վէ իչինէ օֆուրան տէմմ իլէ, հէփիսի պիրտէն էթրաֆտաքի հավատան խաֆիֆ օլարագ, աչաղա էնէմէզ։

ՓՕԼԻԹԻՕՍ ՀԱՎԱՏԻՍԻ
Բուժի Յունվ., 29, վե Ալաֆր. Փետր. 10, 1875

ԻՍԹԱՆՊՕԼ

Ինճիլի Իթթիհատըն մուրախխասլարընըն, Թուրքիատա հուրրիյեթը տինիյե հագդընատ Զաթը չահանէյե պիղզաթ պիր արզուհալ թագտիմ էթմէք նիյեթի իլե հուզուրը Շահանէյե գազուլ օլունմադ իչին, Ինկիլիզ ելչիսինին վասիթասը իլե էթթիքլերի հաթիատը, Պապը ալի գազուլ էթմէտի։ Լէվանթ Հերալտըն սէօղիւնէ նազարէն, պու նիյեթ իչին կելմիշ օլան միլեթպեր վե նուֆուսլու տմմա բեսմի օլմայան քիմսելերին հուզուրը Շահանէյե չըգարըլմասընը Պապը ալի ճարի օլան ուսուլ վե գաթէյե միլեթազդ սայմասը տէյիւ կէօրիւնիւր։ Լաքին սատրազամ հազրէթլերինին եէտի իլե նիզամ իւղրէ Զաթը չահանէյե սուհուլսուն իչէն, արզուհալլերինի Պապը ալիյե թէսլիմ էթմինլեր տէյիւ Պապը ալի մէզքիւր մուրախխասլարա թէքլիֆ էթմիշ։ Մուրախխասլար իսէ, Լէվանթ Հերալտա իլան էթթիքլերի պիր մէզթուպա նազարէն, արզուհալլերինէ անճագ պիղզաթ Զաթը չահանէյե թագտիմ էթմէք նիյեթինտէ օլուգլարընան, պու նիյեթլերինին իճրասընա մուվաֆֆագ օլամատըգլարը իչինն թէէսիւֆ էտերէք, քէֆիյեթին պու հալի Թուրքիանըն խալխ տօսթլարընըն ատմը մէճմուինիյեթինի միւճիպ օլաճաղընը տախի պիլէրէք Իսթանպօլու թէրք էտէճէլերինին պէյան էթթիլեր։ Ինճիլի Իթթիհատըն սէր քեաթխի օլան պր. Ցէվլին Լէվանթ Հերալտա պու մասատ հագդընատ եաղտըղը մէքթուպու, «Տէվլէթը ալիյենին վէքիլի բեսմիսի թարաքընատան մէմուրին զայրի կէօրտիւքլերի մուամէլեյի Ինկիլիզ միլլէթինէ վե ատիր տէյարլարըն Քրիսթիանլարընա պէլէտիմէք իւղրէ Ինճիլի Իթթիհատըն մուրախխասլարը վաթանլարընա ատէթի էտէյօրլար» տէմիշ տիր։

Մուրախխասլար Ինկիլթերրայա ատէթի էթմէք իւղրէ կէչէն չարչամպա կիւնիւ Իսթանպօլատան չըգտըլար։

— Թայլը վագըթատան պէրու Իսթանպօլտա եանդըն սէտասը իչիտիլմէմէք իտի, լաքին կէչէն հաֆթա իչինտէ իւչ հարիգ զուհուր էթտի. պիրի Գալաթատա 21 խանէ, տիկէրի Թասքէօյտէ 3 խանէ, վե իւչինճիսիւ Իսկիւտարտա 80 գատար ուճագ պինալար խարապ էթմիշ տիր։

— Յունվ. 9/21 Թարիխլե միսիրը Ֆարնսուօրթ Թարաքընատան եաղըլան պիր մէքթուպուն սէօղիւնէ նազարէն, միւսահիպլէյհ 20 կիւն իրագ գալտըգտան սօնդրա Եօղղատատան Գայսերիյէյէ ավաէթ էթմիշ։ Ինճիրլիտէ 6 լիրա էլպիսէ վէ նաֆագա իչին տաղըթմըշ։ Պու գարիյեատ 22 ֆամիլիա Թարըլարընը էքին իչին հաղըր էթմիշլեր իտի իսէ տէ, Թօխտամ էքմէյէ միւգթէտիր օլամմընշըլար ըտը. էյեր պունլարա Թօխտամ վէրիլմիշ օլսա իտի, դօնշուլար պունլարա մուավէնէթ էթմէյէ հաղըր իտիլեր։ Զօղ հերլերէ պուղտայ Թիւճճարըլարը կելմիշ իսէ տէ, զայէթ ազըր մուգավէլէյէլեր իլե պուղտայ վերմիշլեր։ Թիւճճար Թօխտամա, քէօյլիւ տախի Թարլայը, էօքիւգլերի վէ զահմէթինի վերիյօր, վէ մահտուլ պիչիլիպ էօյչիւլտիւնատ, եվվելճա Թիւճճար վերտիկի Թօխտամըն միգտարը գատար ալըյօր, պագի գալան պուղտայ տախի երինէ Թիւճճար իլե քէօյլիյէ միւտավամէթ իւղրէ Թէվգի օլունույօր։

Սահաթլատա միսիրը Ֆարնսուօրթ 88 քիչիյէ 10 լիրա վերտի։ Ալէնճատա 83 քիչիտէն հեր պիրինէ 12 չէր ղուրուշ տաղըթտը։ Գարա Եագօպ նամ գարիյեատ 9 պուչուգ լիրա գատար Թէվգի էթտի։ Պու գարիյեատ հիւքիւմէթ սօնդրա էօտէմէյէ միւգթէտիր պուլունանլարա էօտիւնճ պուղտայ տաղըտըգ, տէֆթէրատ գայտլը օլան եօգսուլ ֆագիրլերէ իսէ պիր չէյ վերմէմիշ իտի։ Զաթատգ նամ էրմինի քէօյիւնատ 179 քիչիտէն 121ի իտնէյէ սօն տէրէճէ միւհթաճ իտիլեր, վէ պունլարա 10 լիրա գատար տաղըտըգտը։ Պու գարիյեատ տէ հիւքիւմէթ 960 օգդա պուղտայ էօտիւնճ վերմիշ իսէ տէ, էն ֆագիրլերէ պիր չէյ վերմէմիշ տիր։ Բուսարիկինատ միսիրը Ֆարնսուօրթ 81 Միւսլիմանա վէ 229 էրմինէյէ 7 չէր պուչուգ ղուրուշ Թագտիմ էթմիշ. Կերմիրատ տախի 225 Ռումա, 95 էրմինէյէ վէ 55 Միւսլիմանա իտնէ էթմիշ։ Միսիրը Ֆարնսուօրթ Եօղղատատա վէ Եօղղատա իլե Գայսերիյէ արասընատա ճէմաի 333 լիրա տաղըթմըշ։ Մէքթուպուն Թարիխինին եվվելքի հաֆթատը Թալատատա, Գայսերիյէտէ վէ եադըն ճիվարլարատա երինէ 150 լիրա տաղըթմըշ։ Իտնէ տաղըթմագ իչին պիր հաֆթա եվվել, պիրի Գայսերիյէնին ղարպ Թարաքընա, վէ տիկէրի չէմալ Թարաֆընա, կէօտաերելիշ օլան իւքի Թագըմ տաէմլեր հէնուզ կերի տէօնմէմիշլեր իտի։

— Ինկլիզլերին գըթլըգ գօմիսիօնու, փետրվար այընատա տաղըրըլմագ իւղրէ միսիրը Ֆարնսուօրթա 1,000 լիրա տահա կէօնտէրմէյէ կէչէն հաֆթա գարար վերտի։

Գօմիսիօնը մէզպուրուն պու անէտէք ալտըղը ագչէ 9,043 Ինկլիզ լիրատը տըր։

ԷՎՐՕՓԱ

Ֆրանսանըն մէպուսան մէճլիսի նիհայէթ եէնի Թանզիմաթ գանունընատ մէսինատէն ավիտէքի պէնատլերի Թատաիզ էթտի։ Գանուն վաղ էթմէք սէլահիյէթի մէպուսան մէճլիսի իլե սէնատօ մէճլիսինէ ատտ օլաճագ։ Մէպուսլար ումումի գուրա իլե Ինթիխապ օլունաճագ։ Սէնատօ մէճլիսի Ինթիխապ օլունմուշ վե նատպ օլունմուշ ազալարատան միւրէքքէպ օլաճագ. պունլարընն իքիսինին տէ սայըսը մախսուս պիր գանուն իլե պէյան գըլընաճագ։ Մէպուսան մէճլիսի 249 դուրայա գադրը 449 դուրա իլէ, ճիւմհուրիհէթ բեհի իւնվանը իլե մարեշալ Մագ Մահոնա սէնատօնուն բէյի իլե մէպուսան մէճլիսինի տաղըթմագ սէլահիյէթինի վերմիշ։

— Ֆրանսա տէվլէթի Ալֆոնսօ գրալըն հիւքիւմէթինի բեսմին Թանըրը։ Կէնճ գրալ սաքը իլե պերապեր Իսփանիանըն չէմալ Թարաֆընատա պուլունույօր։ Գարլիսթլերի քեամիլէն եէնմէյէ ֆէվգ ելատե ղայրէթ օլունույօր։ Գրալ Գառլօլիք բուհպանլարըն ճիւմհուրիյէթ վագիըտատա միրիյէ ալընան Թայինաթընը կերի վերտի, Ալֆանսատա վաճիպ օլան Թարղիյէի էթմէյէ, վէ հուրրիյեթը տինիյէ նիզամընը հըֆզ էթմէյէ, վէ Իսփանիանըն կէչմիշ իսթիգրազլարընըն ֆափղերինի տախի վերմէյէ սէօղ վերտի։ Գրալ բուհպան կիւրուհի իլե իսթիֆամ իւղրէ տավրանմըշ իսէ տէ, միւթէասսիպ Փափավիլեր ֆըրգասընա եիւզ վերմէմիշ տիր։ Նիհայէթ գրալ չօգ Թարաֆլարը քէնտինէ տօսթ էթմիշ։

— Փեորվար 5 Թարիխլե Մատրիտէն ալընան պիր Թէլեգրաֆ խապէրինէ նազարէն, Գարլիսթլէը մուհասերէ էթմիշ օլտուգլարը Փամիհէլուսնա չէհրինին էօնիւնատ եէնիլիպ կէրի չէքիլմէյէ մէճպուր օլմուշլար։

Ամէրիգա միսիոներլերի շիրքէթի Թարաքընատան
Միհէլեվիճի ղազէթա ճ. Ք. կրին

ԻՍԹԱՆՊՕԼ
ՄԱԹԹԱՒԻ ԱՐԱՄԵԱՆ
Զագմագճըլար, Գակորեան խան Նում. 12.